Iceland Liechtenstein Norway **Civil Society** Fund

| Nadace **OSF**

VDV VÝBOR DOBRÉ VŮLE Nadace Olgy Havlové

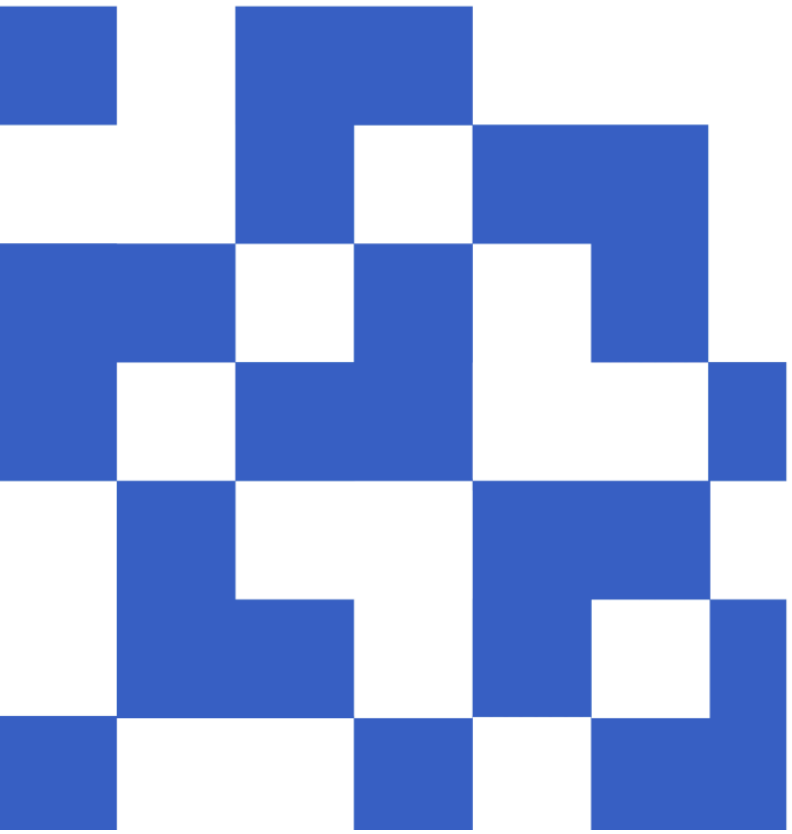
EEA Civil Society Fund

OTEVŘENÁ VÝZVA PRO ORGANIZACE OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI V ČR

SYSTÉMOVÉ GRANTY

FINANČNÍ ALOKACE: 1 600 000 €

TERMÍN UZÁVĚRKY: 15. 9. 2026

SOUHRNNÉ INFORMACE O VÝZVĚ

Tento souhrn slouží pouze pro rychlou orientaci a neobsahuje všechna závazná pravidla. Před podáním žádosti se seznamte s celým textem výzvy a prostudujte potřebné kapitoly **Příručky pro žadatelské a podpořené organizace** (dále jen "Příručka"), kde naleznete detailní pravidla a podmínky. Příručka je k dispozici ke stažení na webu programu.

O programu EEA Civil Society Fund	Program podporuje demokracii, ochranu lidských práv a posiluje rozvoj, odolnost a dlouhodobou udržitelnost organizací občanské společnosti. V České republice udělí podporu v celkové výši 20,3 milionu eur.
Zaměření výzvy	**Výsledek 1: Posílené demokratické hodnoty a právní stát** ● Výstup 1.1: Posílení participace organizací v demokratických procesech ● Výstup 1.2: Posílení občanské angažovanosti ● Výstup 1.3: Zvýšení informační integrity a mediální gramotnosti **Výsledek 2: Posílená lidská práva** ● Výstup 2.1: Podpora lidských práv, sociální spravedlnost a boj proti diskriminaci ● Výstup 2.2: Podpora genderové rovnosti, sexuálního a reprodukčního zdraví a práv LGBTIQ+ lidí ● Výstup 2.3: Podpora klimatických opatření, ochrany životního prostředí a spravedlivé zelené transformace **Výsledek 3: Posílené organizace občanské společnosti prosazující demokracii, právní stát a lidská práva** ● Výstup 3.1: N/A ● Výstup 3.2: Podpora příznivého prostředí pro občanskou společnost
Specifické priority programu	● řešení výzev spojených s invazí na Ukrajinu ● zmocňování Romek a Romů ● potírání genderově podmíněného násilí
Cílové skupiny	Organizace občanské společnosti, znevýhodněné skupiny (zejména romská menšina, LGBTIQ+ lidé, osoby ohrožené násilím či migrantky a migranti), veřejná správa a široká veřejnost.
Výše grantu	100 000–200 000 eur
Spolufinancování	Nevyžaduje se.
Délka trvání projektu	36 měsíců
Začátek projektu	V lednu nebo dubnu 2027 (podle preferencí žadatelské organizace).
Oprávněné žadatelské organizace	Organizace občanské společnosti s nekomerčním účelem, nezávislé na veřejném nebo komerčním subjektu s minimálně dvouletou aktivní historií.
Oprávněné partnerské organizace	Jakýkoli formální či neformální, veřejný, komerční či soukromý subjekt, který respektuje společné hodnoty úcty k lidské důstojnosti, svobodě, demokracii, rovnosti, právnímu státu a dodržování lidských práv, včetně práv menšin. Oprávněné jsou organizace z ČR, dárcovských a přijímajících zemí.
Uzávěrka	15. září 2026, 13:00

1. O PROGRAMU EEA CIVIL SOCIETY FUND

Cílem programu **EEA Civil Society Fund** je přispívat k rozvoji **sebevědomé a odolné občanské společnosti, která chrání a podporuje demokracii, právní stát a lidská práva** a současně posílit její dlouhodobou udržitelnost. Podpora občanské společnosti je klíčovou prioritou Fondů EHP a Norska, financovaných Islandem, Lichtenštejnskem a Norskem. Jejich hlavním cílem je přispívat ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů v Evropském hospodářském prostoru (EHP) a k posílení bilaterálních vztahů mezi dárcovskými státy[1] a 15 přijímacími státy[2].

Na podporu občanské společnosti prostřednictvím EEA Civil Society Fund bylo vyčleněno 10 % z celkového financování Fondů EHP a Norska 2021–2028. Alokace pro EEA Civil Society Fund v České republice činí 20,3 milionu eur (půl miliardy Kč).

V České republice program spravuje konsorcium Nadace OSF a Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové. Nadace OSF se zaměřuje na rozvoj aktivní občanské společnosti a posilování demokratických hodnot v České republice. Skrze své programy systematicky podporuje transparentnost státní správy, kvalitní vzdělávání a aktivní zapojení občanů do veřejného dění. Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové (dále jen „ VDV") se primárně věnuje pomoci lidem se zdravotním znevýhodněním, opuštěným dětem a seniorům v obtížných životních situacích. Jejím cílem je důsledná obhajoba lidských práv znevýhodněných skupin a vytváření podmínek pro jejich plnohodnotné začlenění do společnosti.

EEA Civil Society Fund v České republice bude zahrnovat **otevřené výzvy**, které posilují následující témata:

- demokratické hodnoty a právní stát
- lidská práva
- rozvoj organizací občanské společnosti
- bilaterální spolupráce

Program také podporuje spolupráci mezi organizacemi občanské společnosti v České republice a organizacemi ze tří dárcovských států - Islandu, Lichtenštejnska a Norska.

Dále podpoříme **regionální iniciativy**, které se zaměřují na mezinárodní výměnu, sdílení znalostí a networking napříč občanskou společností v přijímajících státech a jsou plánovány společně zprostředkovateli fondu, zástupci donorů nebo donorskými kontaktními místy. Regionální fond **není určen pro přímé podávání projektových žádostí ze strany organizací** tak, jako je tomu u ostatních grantů.

EEA Civil Society Fund poskytuje podporu organizacím občanské společnosti po celé České republice. Vítáme žádosti od organizací sídlících ve všech regionech, zejména těch **strukturálně znevýhodněných**. Těmto organizacím nabídneme podporu při předkládání žádostí i implementaci projektů. Mezi specifické priority programu v ČR patří **inkluze a zmocňování Romek a Romů**, **řešení výzev spojených s invazí na Ukrajinu** a **potírání genderově podmíněného násilí**.

Fondy EHP a Norska jsou založeny na společných hodnotách **úcty k lidské důstojnosti, svobodě, demokracii, rovnosti, právnímu státu a dodržování lidských práv, včetně práv menšin.** Všechny organizace a činnosti financované z Fondů EHP a Norska **musí být v souladu s těmito hodnotami** a zásadami a nesmí podporovat činnosti, které by jim odporovaly. Jejich realizace musí být v souladu se základními právy a povinnostmi zakotvenými v příslušných normách. Přehled všech otevřených výzev a dalších aktivit podporovaných programem naleznete na webových stránkách programu.

[1] Island, Lichtenštejnsko, Norsko

[2] Bulharsko, Chorvatsko, Kypr, Estonsko, Řecko, Maďarsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko.

2. ZAMĚŘENÍ VÝZVY

2.1 Účel této výzvy

V České republice dochází k oslabování právního státu, rostoucí polarizaci a klesající důvěře v demokratické instituce. Veřejná správa nevyužívá dostatečně odborné znalosti a zkušenosti občanské společnosti z praxe a znevýhodněné skupiny, včetně Romů, žen, LGBTIQ+ lidí, migrantů a mladých lidí, nadále zůstávají nedostatečně zastoupené ve veřejném životě. Současně se zhoršuje kvalita mediálního prostředí, regionální média jsou podfinancovaná, dochází ke zneužívání žalob typu SLAPP a k šíření dezinformací. Digitalizace veřejných služeb, pokud není doprovázena rozvojem digitálních dovedností a dostupnou podporou, navíc vytváří riziko dalšího prohlubování sociálního vyloučení zranitelných skupin.

V této výzvě reagujeme na tyto problémy a soustředíme se na **dlouhodobé systémové a legislativní změny namísto jednorázových řešení**. Podporujeme **zapojení občanské společnosti do tvorby veřejných politik** jako rovnocenného a odborného partnera. Zároveň usilujeme o **vytváření širokých partnerství** mezi veřejným, občanským a soukromým sektorem, která pomohou trvale **zakotvit participativní rozhodování**, posílí tvorbu politik založenou na datech a analýzách a přispějí k ochraně demokratického prostoru před dezinformacemi a populistickými tlaky.

V oblasti **lidských práv** se ve výzvě zaměřujeme na **řešení systémových příčin diskriminace**, které čelí romské komunity, LGBTIQ+ lidé, ženy a příchozí z Ukrajiny. Usilujeme o **dlouhodobé změny** dosažitelné prostřednictvím strategických soudních sporů, advokační práce založené na datech a prosazování legislativních reforem. Tyto nástroje mají přispět k pokroku v klíčových oblastech, jako je prevence genderově podmíněného násilí, desegregace vzdělávání, rozvoj sociálního bydlení nebo zajištění spravedlivé zelené transformace.

Naším cílem je také **posílení samotné občanské společnosti**, aby mohla tyto změny udržitelně prosazovat. Podpoříme proto iniciativy, které budují **stabilní, dobře financovaný a veřejně legitimní sektor občanské společnosti** – sektor schopný rovnocenného odborného dialogu s politickými zástupci a dostatečně odolný, aby mohl účinně fungovat i v nepříznivém nebo polarizovaném prostředí.

2.2 Logický rámec projektu

Program EEA Civil Society Fund v České republice se zaměřuje především na dosažení konkrétních sociálních změn a měřitelných výsledků. Tento cíl pomáhá naplňovat takzvaný rámec výsledků, který zároveň určuje podmínky pro získání podpory. Každý projekt musí odpovídat tomuto rámci na třech stanovených úrovních, které jsou doplněny o milníky projektu.

1. **Výsledek**: Žadatelská organizace si vybere **jen jeden** ze tří hlavních programových výsledků, ke kterému bude projekt směřovat.

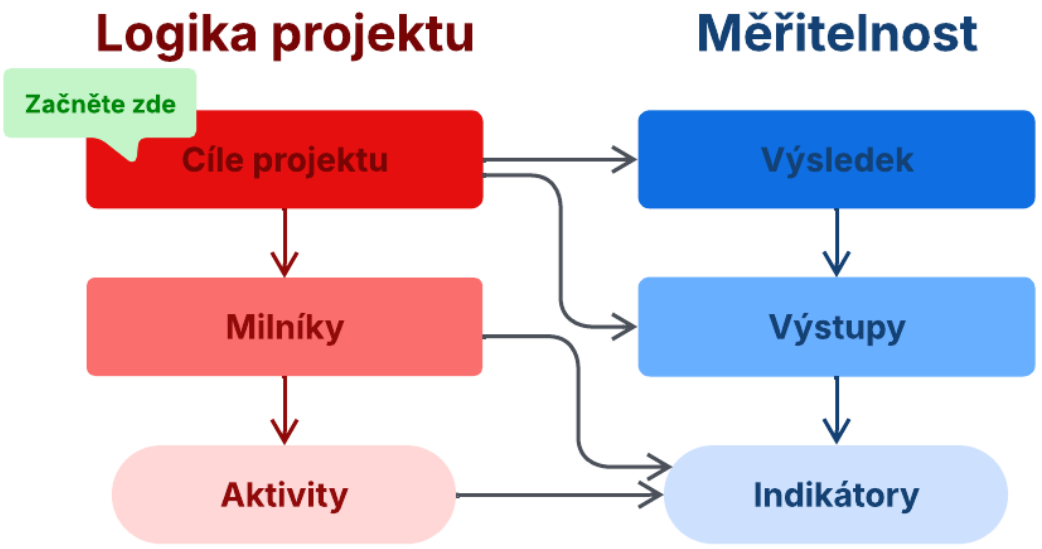
2. **Výstupy**: V rámci zvoleného výsledku si žadatelská organizace zvolí **jeden nebo více** výstupů, kterých chce svou činností dosáhnout.

3. **Indikátory**[3]: Indikátory slouží ke kvantitativnímu měření dosaženého pokroku a pomáhají vyhodnotit, do jaké míry se podařilo naplnit konkrétní výsledek či výstup. V rámci této výzvy se indikátory používají ke sledování postupu a měření výsledků na programové úrovni. Každý projekt musí naplnit **jeden nebo více** z programových indikátorů ze zvoleného výsledku a/nebo výstupu (výstupů).

Každý projekt musí přispívat k jednomu konkrétnímu výsledku programu. V rámci tohoto výsledku může projekt podporovat jeden nebo více výstupů. Vedle tohoto výsledku může projekt přispívat také k **bilaterálnímu výsledku** – pokud je realizován v partnerství s projektovým partnerem z jednoho z dárcovských států (Island, Lichtenštejnsko, Norsko).

Milníky projektu

Kromě výsledků, výstupů a indikátorů si žadatelská organizace stanovuje **milníky**, které rozdělují projekt do jednotlivých realizačních fází. Způsob, jak s těmito milníky pracovat ve formuláři žádosti naleznete v Příručce v kapitole **5. Příprava projektového záměru.**

[3] Podrobný popis indikátorů a způsobů jejich vykazování naleznete v **Příloze 1: Knihovna indikátorů**.

2.3 Výsledky a výstupy

EEA Civil Society Fund v České republice se primárně soustředí na dosažení konkrétních společenských změn a měřitelných výsledků. Program má jasně definovaný rámec výsledků a výstupů, který určuje, jaké aktivity a projekty mohou získat podporu. Při posuzování žádostí o grant je jedním z klíčových kritérií hodnocení to, zda a do jaké míry projekt přispívá k naplnění očekávaných výsledků a výstupů, které jsou pro jednotlivé oblasti podpory stanoveny.

Výsledek 1: Posílené demokratické hodnoty a právní stát

V této oblasti reagujeme na erozi demokratické participace, důvěry veřejnosti a sociální soudržnosti v České republice. Narůstající polarizace, šíření dezinformací, vyloučení z rozhodovacích procesů a klesající důvěra v demokratické instituce oslabují odolnost občanské společnosti a znevýhodněných skupin, žen, Romek a Romů či příchozích z Ukrajiny. Nezávislá média, aktéři občanské společnosti a lokální komunity zároveň čelí strukturálním bariérám, které snižují jejich kapacitu efektivně přispívat k demokratické správě věcí veřejných a k informované veřejné debatě.

Cílem je proto posílit roli organizací občanské společnosti jako odborných aktérů, kteří prosazují legislativní změny na ochranu demokracie. Podporu zaměříme na budování strategických partnerství, kontrolu veřejných institucí a advokační práci, zvyšování odolnosti vůči dezinformacíma mobilizaci veřejnosti k aktivní obraně demokratických hodnot.

Výstup 1.1: Posílení participace organizací v demokratických procesech

Klíčové potřeby a výzvy k řešení

Současné demokratické procesy čelí systémovým bariérám, které brání efektivnímu zapojení občanské společnosti do rozhodování. Veřejná správa často **postrádá mechanismy pro otevřenou participaci a systematicky nevyužívá organizace občanské společnosti jako prostředníky mezi státem a občany a občankami.** Zásadním problémem je **opomíjení expertízy a dat organizací,** včetně romských organizací, v legislativním procesu. Tento stav prohlubuje nízká vzájemná důvěra a nedostatečná znalost fungování institucí. Participace je navíc ze strany veřejné správy a politické reprezentace často vnímána jako neefektivní zátěž či narušení zaběhlých postupů, což vede **k odporu vůči hlubšímu zapojování veřejnosti do správy věcí veřejných.**

Očekávané výsledky

Cílem této výzvy je strategicky a dlouhodobě ukotvit roli občanské společnosti v rozhodovacích a legislativních procesech na celostátní, ale i lokální úrovni. Podpoříme projekty **vytvářející systémové mechanismy participace, které zvýší transparentnost a inkluzivitu rozhodování**. Zaměříme se také na **strukturální posílení hlasu občanů*ek, expertní dialog a rozvoj kapacit pro profesionální advokační práci,** která přispěje k revizi národní i regionální politiky v souladu s principy právního státu.

Klíčovým výsledkem má být **systematické využívání dat a expertízy občanského sektoru veřejnou správou** pro tvorbu politik. Očekáváme **rozvoj strategických koalic napříč sektory,** které budou řešit systémové příčiny problémů, a přechod od nahodilých konzultací k institucionalizovanému partnerství, které posílí legitimitu a efektivitu demokratického vládnutí v České republice.

Výstup 1.2: Posílení občanské angažovanosti

Klíčové potřeby a výzvy k řešení

Občanský život v Česku naráží na rostoucí **rozdělení společnosti, nízkou důvěru v úřady i malý zájem politické reprezentace o rozvoj komunit.** Mnoho lidí navíc přesně neví, jak se do veřejného dění efektivně zapojit, a **potenciál dobrovolníků*ic či organizací, které disponují hlubokým odborným know-how, zůstává nevyužitý.** Velkou výzvou je nízké zapojení romské komunity, žen, mladých lidí a dalších skupin do společného rozhodování. Samotné organizace občanské společnosti jsou často ve své činnosti osamocené, a nedaří se jim zapojovat novou generaci. Tyto problémy jsou nejvíce patrné ve strukturálně znevýhodněných regionech, kde omezený přístup ke zdrojům a příležitostem prohlubuje skepsi a pocit, že na hlasu běžných občanů a občanek nezáleží.

Očekávané výsledky

Cílem této výzvy je **institucionalizace a legislativní ukotvení mechanismů**, které dlouhodobě podporují rozvoj aktivního občanství a komunitního života v České republice, včetně prosazování standardů pro občanské vzdělávání a participaci. Namísto ad hoc aktivit podpoříme projekty směřující k **systémovému posílení infrastruktury pro dobrovolnictví** a rozvoj národních platforem pro zapojení občanů a občanek do rozhodování. Zvláštní důraz budeme klást na **strukturální odstraňování bariér a systémové zmocňování znevýhodněných skupin** – zejména Romek a Romů, žen, mladých lidí a osob s migrační zkušeností – tak, aby se jejich zastoupení v demokratických procesech a vliv na tvorbu veřejných politik staly trvalou součástí politického systému.

Výstup 1.3: Zvýšení informační integrity a mediální gramotnosti

Klíčové potřeby a výzvy k řešení

Mediální prostředí v Česku čelí nestabilitě, kterou prohlubuje **politické zpochybňování veřejnoprávních médií i kritický nedostatek podpory pro regionální redakce.** Nezávislá novinářská obec čelí tlaku zastrašovacích žalob (SLAPP), které mají umlčet kritiku. Společnost jako celek ohrožují **dezinformace a nenávistné projevy**, které **posilují polarizaci a předsudky** vůči menšinám, včetně romské nebo LGBTIQ+ komunity a dalším znevýhodněným skupinám. Odolnost země oslabuje také nízká digitální gramotnost a chybějící dovednosti pro bezpečné využívání internetu. Rychlá digitální transformace bez doprovodných opatření navíc prohlubuje propast mezi lidmi a vede k **vyloučení zranitelných skupin**, které nedokážou efektivně využívat digitální služby státu.

Očekávané výsledky

V rámci systémové výzvy je hlavním cílem prosazování **strukturálních změn v oblasti informační integrity a mediálního a digitálního vzdělávání**, které povedou k dlouhodobému posílení odolnosti české společnosti vůči dezinformacím. Podpoříme komplexní iniciativy zaměřené na **institucionalizaci standardů mediální a digitální gramotnosti** a na prosazování legislativních opatření proti zneužívání strategických žalob (SLAPP), které ohrožují zapojení veřejnosti a nezávislou žurnalistiku. Důraz klademe na **systémové posílení infrastruktury romských a regionálních médií** a na vytváření a prosazování národních strategií pro digitální inkluzi, které zajistí zranitelným skupinám, jako jsou například Romky a Romové, lidé z Ukrajiny či LGBTIQ+ komunita, bezpečný a rovný přístup k informacím i digitálním službám státu. Namísto ad hoc aktivit cílíme na budování **strategických koalic a partnerství**, které budou skrze data, expertízu a advokační práci prosazovat trvalá řešení pro vyvracení mýtů, boj proti anticikanismu a potírání nenávistných projevů v informačním prostoru.

Výsledek 2: Posílená lidská práva

Tato tematická oblast se zaměřuje na přetrvávající nerovnosti, diskriminaci a bariéry, které omezují rovná práva a příležitosti a přístup ke službám a oslabují sociální soudržnost a demokratickou inkluzi v České republice. Strukturální překážky nadále dopadají na znevýhodněné a marginalizované skupiny, včetně romských komunit, žen, LGBTIQ+ lidí, migrantů a nově příchozích z Ukrajiny, mladých lidí, neformálních pečujících či lidí ohrožených sociálním vyloučením nebo problémy v oblasti duševního zdraví. Situaci dále zhoršuje nedostatečné financování, omezená politická podpora, rostoucí polarizace společnosti, šíření dezinformací a nedostatek dostupných preventivních a komunitních služeb.

Cílem této oblasti je prosazovat legislativní a systémové změny, které povedou k odstranění strukturální diskriminace a posílení rovného přístupu k lidským právům. Podpoříme projekty zaměřené na desegregaci, prevenci a systémové řešení genderově podmíněného násilí, ochranu práv prostřednictvím strategických soudních sporů a advokační činnosti či posilování veřejné kontroly nad klimatickými politikami. Důležitou součástí je také budování širokých koalic, které pomohou překonávat předsudky a stereotypy a přispějí k účinnější ochraně lidských práv pro všechny.

Výstup 2.1: Podpora lidských práv, sociální spravedlnost a boj proti diskriminaci

Klíčové potřeby a výzvy k řešení

Ochrana lidských práv a sociální spravedlnost v Česku narážejí na **nedostatky v systémové podpoře a prevenci,** což dopadá zejména na zranitelné skupiny, jako jsou pečující, lidé se zkušeností se závislostí či mladí dospělí. Kapacity klíčových služeb v oblasti **duševního zdraví a sociálního bydlení** jsou kriticky limitované, což prohlubuje přetrvávající sociální vyloučení romských komunit v přístupu ke vzdělávání a rozhodovacím procesům.
Výraznou výzvu představují **bariéry v integraci příchozích z Ukrajiny**, kteří čelí nedostupnosti bydlení i obtížím při hledání práce odpovídající jejich kvalifikaci. Tato lidskoprávní témata se navíc potýkají s chronickým **podfinancováním a společenskými předsudky.** Celkový stav zhoršuje narůstající společenská únava z krizí a šíření dezinformací, které oslabují legitimitu organizací hájících práva těchto znevýhodněných skupin.

Očekávané výsledky

Naší prioritou v této výzvě je prosazování **legislativních a koncepčních změn**, které systémově posílí dodržování lidských práv a rovný přístup k právní ochraně a sociální spravedlnosti pro všechny zranitelné a znevýhodněné skupiny. Podpoříme projekty usilující o **systémovou desegregaci ve školství**, strukturální řešení sociálního vyloučení romských komunit i posilování jejich účasti na tvorbě vládních politik. Podpora se zaměří také na vytváření **strategických partnerství, advokační práci a datovou expertízu**, které přispějí k odstranění systémových bariér v integraci osob s migrační zkušeností, včetně řešení důsledků invaze na Ukrajinu. Cílem je nahradit nedostatečnou systémovou podporu **institucionalizovanými preventivními mechanismy** a reformami, které zvýší kvalitu a dostupnost služeb v Česku.

Výstup 2.2: Podpora genderové rovnosti, sexuálního a reprodukčního zdraví a práv LGBTIQ+ lidí

Klíčové potřeby a výzvy k řešení

Organizace prosazující **genderovou rovnost a práva LGBTIQ+ lidí čelí v Česku chronickému podfinancování i politickým tlakům**, které stigmatizují jejich činnost a zhoršují celospolečenský diskurz. I přes většinovou podporu společnosti narážejí systémové změny na nízkou politickou vůli, což dokládá **chybějící legislativa** k manželství pro všechny či odmítnutí ratifikace Úmluvy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí. V žebříčcích genderové rovnosti Česko zaostává za zbytkem EU, což nejvíce dopadá na zranitelné skupiny, jako jsou Romky či samoživitelky.
Genderově podmíněné násilí je jedním z nejvýraznějších projevů genderové nerovnosti. Mezi zásadní problémy v této oblasti patří **absence relevantních dat, nedostatečný rozvoj prevence a kritický nedostatek specializovaných služeb pro oběti a přeživší**, a to zejména v regionech.
V rámci programu je genderová rovnost úzce propojena také s tématem **sexuálního a reprodukčního zdraví a práv, jelikož právo rozhodovat o vlastním těle a tělesná autonomie jsou základním předpokladem pro rovné postavení žen i LGBTIQ+ lidí ve společnosti.**

Očekávané výsledky

V rámci systémové výzvy je hlavním cílem prosazování **legislativních a koncepčních změn**, které posílí politickou a společenskou podporu pro genderovou rovnost, sexuální a reprodukční zdraví a práva LGBTIQ+ lidí. Podpoříme projekty směřující k **institucionalizaci ochrany před genderově podmíněným násilím**, k zajištění rovného přístupu ke spravedlnosti a systémovému ukotvení specializovaných služeb pro oběti a přeživší a programů pro osoby dopouštějící se násilí. Namísto řešení dílčích následků cílíme na budování **strategických mezisektorových partnerství** (propojujících veřejnou správu, byznys, akademickou sféru a další aktéry) a **expertní advokační práci založenou na datech**, která odstraní strukturální bariéry v participaci žen, včetně Romek, a zlepší postavení LGBTIQ+ lidí. Podpoříme také **strategickou litigaci** a zmocňování znevýhodněných skupin.

Výstup 2.3: Podpora klimatických opatření, ochrany životního prostředí a spravedlivé zelené transformace

Klíčové potřeby a výzvy k řešení

Téma klimatické a environmentální krize čelí v Česku dlouhodobému podfinancování. Mobilizaci veřejnosti brání **nízká pozornost médií a delegitimizace environmentálních témat politickými aktéry.** Zásadní výzvou je nedostatek odborných kapacit v regionech a **upřednostňování lokálních problémů před dlouhodobou ochranou klimatu.** Nerovnoměrné náklady zelené transformace navíc zvyšují riziko **energetické chudoby,** což spolu s chybějícím mezigeneračním dialogem aktivistů*ek komplikuje spravedlivý přechod k **udržitelnosti**.

Očekávané výsledky

Hlavním cílem jsou **legislativní a koncepční změny**, které zajistí implementaci standardů ochrany životního prostředí a klimatických opatření do národních politik v souladu s cíli Zelené dohody pro Evropu. Podpoříme strukturální řešení energetické chudoby, která efektivně propojují potřeby znevýhodněných regionů s celostátní spravedlivou zelenou transformací. Namísto ad hoc osvětových aktivit cílíme na budování **strategických mezisektorových koalic** (propojujících občanskou společnost, veřejnou správu, byznys a akademickou sféru) a advokační práci **založenou na datech**, která bude prosazovat sociálně spravedlivý přechod k nízkoemisní ekonomice s ohledem na znevýhodněné skupiny. Významnou prioritou je rovněž využívání **strategické litigace** k vytváření právních precedentů v oblasti klimatu a posilování účasti veřejnosti na environmentálních rozhodovacích procesech.

Výsledek 3: Posílené organizace prosazující demokracii, právní stát a lidská práva

V této oblasti reagujeme zejména na nedostatečné a nesystémové financování, které dlouhodobě oslabuje kapacity českých organizací občanské společnosti, omezuje jejich strategický rozvoj, digitalizaci a profesionální řízení lidských zdrojů a zároveň zvyšuje riziko vyhoření u vedoucích pracovníků. Tuto situaci ještě zhoršuje nízká informovanost veřejnosti a nedostatek dat a analýz o přínosech občanského sektoru, což podkopává jeho legitimitu.

V této výzvě proto podpoříme strategické koalice a advokační činnost, které přispějí k tomu, aby byl občanský sektor flexibilní a profesionální a uměl efektivně jednat s tvůrci politik a zavádět mechanismy participace. Prioritu mají projekty, které propojují regionální potřeby s celostátní advokační činností a posilují legitimitu a dlouhodobou udržitelnost občanského sektoru i v polarizovaném prostředí.

Výstup 3.1: Podpora institucionálního rozvoje

Tento výstup není v rámci systémové výzvy k dispozici.

Výstup 3.2: Podpora příznivého prostředí pro občanskou společnost

Klíčové potřeby a výzvy k řešení

Občanský sektor v Česku čelí **rostoucímu tlaku populistických politiků a dezinformačních kampaní, které zpochybňují roli nezávislých organizací v ochraně lidských práv a demokracie**. Tato situace vede k postupnému **omezování občanského prostoru**, k čemuž přispívá i absence mechanismů pro jeho systémovou ochranu. Zásadním problémem je **nedostatek stabilního a předvídatelného financování pro střešní organizace a sítě**, což brání jejich dlouhodobé strategické práci a prohlubuje izolaci regionálních aktérů od celostátního rozhodování. Sektoru jako celku chybí kapacity pro vedení **rovnocenného a expertního dialogu** s politickou reprezentací, médii i byznysem, což omezuje schopnost prosazovat společné zájmy a efektivně čelit útokům na legitimitu občanských aktivit. Organizace navíc často postrádají **data**, která by prokazovala jejich celospolečenský dopad a sloužila jako základ pro argumentaci založenou na faktech .

Očekávané výsledky

V systémové výzvě podpoříme projekty, které směřují ke **změnám politik, zákonů nebo zavedené praxe**. Očekáváme vznik **strategických koalic a partnerství** napříč sektory, které posílí **vyjednávací pozici občanské společnosti vis-à-vis státu** a zvýší její odolnost vůči útokům na demokratické principy. Projekty by měly vést k **systémovému zakotvení mechanismů pro participaci organizací** na rozhodování a k vyššímu využívání **expertních analýz v komunikaci s odbornými partnery i veřejností**. Cílem je zvýšit povědomí o nezastupitelné roli občanského sektoru pro stabilitu demokracie u dárců, médií i široké veřejnosti, čímž dojde k **posílení společenské legitimity a udržitelnosti celého sektoru**. Prioritou je podpora iniciativ, které dokáží propojit regionální potřeby s celostátní advokační prací a zajistí tak příznivé prostředí pro práci organizací bez ohledu na jejich velikost či geografické působení.

2.4 Priority programu Civil Society Fund

EEA Civil Society Fund v České republice se zaměřuje na tři specifické priority, kterými jsou:

- **Řešení výzev spojených s invazí na Ukrajinu**

Aktivity zaměřené na integraci příchozích z Ukrajiny a jejich podporu, ale také projekty v oblasti informační integrity, které bojují proti dezinformacím spojeným s invazí na Ukrajinu. Podpora je cílena na projekty realizované na území České republiky.

- **Zmocňování Romek a Romů**

Dále se program zaměřuje na **podporu romských a proromských organizací**, tzn. **organizací vedených Romkami a Romy** a **organizací působících v romských komunitách**[4]. Hlavním cílem podpory je **zmocňování těchto** organizací a jejich lídrů a lídryň, aby byli aktivními a sebevědomými aktéry, kteří hájí zájmy své komunity, podporují romské ženy a dívky, účastní se rozhodovacích procesů a bojují proti anticiganismu.

- **Potírání genderově podmíněného násilí**

Hlavním cílem podpory je **potírání genderově podmíněného násilí** (gender-based violence), **zmocňování žen a dívek i dalších ohrožených skupin** a prosazení systémových změn v oblasti prevence, ochrany obětí a přeživších a stíhání původců násilí. Program usiluje o vytvoření podmínek, ve kterých zranitelné osoby mohou bezpečně uplatňovat svá práva, účastní se rozhodovacích procesů a nejsou vystaveny genderovým stereotypům a extremismu.

Kromě těchto specifických priorit směřujeme podporu programu k **organizacím občanské společnosti působících v regionech**, zejména těch strukturálně znevýhodněných, které čelí dlouhodobým socioekonomickým výzvám. Typicky jde o území se **zhoršenou dostupností příležitostí**, vyšší mírou nezaměstnanosti a specifickými sociálními potřebami místních komunit.

2.5 Rozvoj a posilování vlastních kapacit

Jednou z hlavních priorit EEA Civil Society Fund je rozvoj **dlouhodobé udržitelnosti a kapacit občanské společnosti** v České republice.

Povinnou součástí každé žádosti o systémové granty se zaměřením na **výsledek 1: Posílení demokratických hodnot a právního státu** a **výsledek 2: Posílení lidských práv** je **alokovat 5– 10 % z požadované výše grantu na aktivity zaměřené na vlastní rozvoj a udržitelnost** (žadatelské či partnerské organizace projektu). Partnerská organizace může čerpat tuto položku, pouze pokud je sama organizací občanské společnosti podle definice uvedené v kapitole 3.1 Oprávněné žadatelské organizace.

Takové aktivity zahrnují například strategické plánování, digitální transformaci, posilování kyberbezpečnost nebo well-being a vzdělávání lidí v organizaci.

U výstupu 3.2 má být celá výše grantu věnovaná na prosazování systémových změn, které **podpoří budování příznivého prostředí pro občanskou společnost.** Příklady aktivit pro posílení organizačních kapacit najdete v **Příručce v kapitole 2.6.1 Aktivity pro rozvoj a posilování vlastních kapacit.**

Zatímco u projektů se zaměřením na výsledek 1 a 2 je kapacitní složka doplňkem, **výsledek 3: Posílené organizace občanské společnosti prosazující demokracii, právní stát a lidská práva se** na budování kapacit a rozvoj organizací soustředí v celé své šíři.

[4] Definici romské a proromské organizace naleznete v Příručce v sekci Definice pojmů.

2.6 Parametry systémového grantu

Tyto granty jsou **určené pro zkušené organizace na prosazování systémových změn v celé společnosti.** Jejich účelem je dosáhnout **změny systému**, typicky na úrovni celostátní politiky, zákonů nebo rozsáhlých advokačních a komunikačních kampaní. Podporované aktivity zahrnují například **advokační práci, jednání se státními institucemi a politiky, velké osvětové kampaně a související vzdělávání, analýzy a síťování.**

Systémové granty jsou vázány na **konkrétní projekt s jasným cílem prosadit společenskou změnu**. Vřele doporučujeme spolupráci s rozmanitými aktéry a vytváření koalic a konsorcií pro realizaci systémových změn. Více o systémových změnách najdete i v příloze této výzvy.

Finanční alokace	1 600 000 eur
Předpokládaný počet podpořených projektů	8–12
Doba trvání grantu	36 měsíců
Zahájení realizace projektu	leden nebo duben 2027
Výše grantu na projekt	100 000–200 000 eur

V tabulce níže uvádíme přehled relevantních programových indikátorů. Z nich si vyberte ty, které nejlépe odpovídající vašim aktivitám a stanovte pro ně cílové hodnoty. V případě schválení vaší žádosti se pak tyto hodnoty stanou závaznými cíli, jejichž naplňování budete muset pravidelně vykazovat.

Podrobné vysvětlení indikátorů a způsob jejich prokazování naleznete v **Příloze č. 1 Knihovna indikátorů**, která je zveřejněna na webových stránkách programu.

Přehled výsledků a výstupů platných pro systémový grant naleznete v **Tabulce č. 1** na konci této výzvy.

Přehled indikátorů podle zvoleného výstupu:

Výsledek/Výstup	Označení	Indikátor	Členění dat[5]
Výsledek 1: Posílené demokratické hodnoty a právní stát	**CIV-001**	Počet národních politik a zákonů vypracovaných nebo revidovaných za účasti občanské společnosti.	N/A
	CIV-002	Počet místních nařízení a vyhlášek vypracovaných nebo revidovaných za účasti občanské společnosti.	N/A
Výstup 1.1: Posílení participace organizací občanské společnosti v demokratických procesech	**CIV-004**	Počet organizací občanské společnosti účastnících se konzultací s veřejnou institucí.	Romské a proromské organizace
	CIV-016	Počet advokačních výstupů zaměřených na veřejné instituce	N/A
Výstup 1.2 Posílení občanské angažovanosti	**CIV-007**	Počet osob, které absolvovaly vzdělávací kurz pořádaný organizací občanské společnosti se zaměřením na občanskou angažovanost a/nebo budování komunit.	Romská menšina
	CIV-010	Počet dobrovolníků a dobrovolnic zapojených do činnosti organizace občanské společnosti.	Romská menšina
	CZE-001	Počet aktérů veřejné správy, kteří se zúčastnili vzdělávacích kurzů pořádaných organizací občanské společnosti se zaměřením na občanskou angažovanost a/nebo budování komunity.	N/A
Výstup 1.3 Zvýšení informační integrity a mediální gramotnosti	**CIV-007**	Počet osob, které absolvovaly vzdělávací kurz pořádaný organizací občanské společnosti.	N/A

[5] Členění dat znamená, že celkové cílové číslo rozdělíte do specifických podskupin, které jsou uvedeny u vámi zvoleného indikátoru. To vám umožní přesně doložit, komu byla podpora adresována.

Výsledek/Výstup	Označení	Indikátor	Členění dat[5]
	CIV-007	Počet osob, které absolvovaly vzdělávací kurz pořádaný organizací občanské společnosti se zaměřením na digitální gramotnost.	N/A
	CIV-015	Počet advokačních výstupů zaměřených na veřejnost	Romská menšina
	LOC-011	Počet podpořených lokálních nebo komunitních médií.	Romské a proromské organizace
	CZE-002	Počet zdokumentovaných a/nebo hlášených strategických žalob (SLAPP) proti organizacím občanské společnosti nebo médiím.	N/A
Výsledek 2 Posílená lidská práva	**CIV-001**	Počet národních politik a zákonů vypracovaných nebo revidovaných za účasti občanské společnosti.	N/A
	CIV-002	Počet místních nařízení a vyhlášek vypracovaných nebo revidovaných za účasti občanské společnosti.	N/A
Výstup 2.1 Podpora lidských práv, sociální spravedlnost a boj proti diskriminaci	**CIV-015**	Počet advokačních výstupů zaměřených na veřejnost	N/A
	CIV-016	Počet advokačních výstupů zaměřených na veřejné instituce	N/A
	CIV-018	Počet zahájených případů strategické litigace	Romská menšina
	CIV-020	Počet případů porušování lidských práv zdokumentovaných a hlášených podpořenými organizacemi občanské společnosti.	Romské ženy
	VAL-010	Počet aktivit, služeb a opatření pro zlepšení životních podmínek a dostupnosti služeb pro znevýhodněné skupiny.	N/A
Výstup 2.2 Podpora genderové rovnosti, sexuálního a reprodukčního zdraví a práv, a práv LGBTIQ+ lidí	**CIV-007**	Počet osob, které absolvovaly vzdělávací kurz pořádaný organizací občanské společnosti	N/A
	CIV-015	Počet advokačních výstupů zaměřených na veřejnost	N/A
	CIV-016	Počet advokačních výstupů zaměřených na veřejné instituce	N/A
	CIV-018	Počet zahájených případů strategické litigace	N/A
	CIV-021	Počet případů obětí porušování lidských práv, kterým organizace občanské společnosti poskytly ochranu a/nebo podporu.	LGBTIQ+ lidé
Výstup 2.3 Podpora klimatických opatření, ochrany životního prostředí a spravedlivé zelené transformace	**CIV-007**	Počet osob, které absolvovaly vzdělávací kurz pořádaný organizací občanské společnosti.	N/A
	CIV-004	Počet organizací občanské společnosti účastnících se konzultací s veřejnou institucí.	N/A
	CIV-015	Počet advokačních výstupů zaměřených na veřejnost	N/A
	CIV-016	Počet advokačních výstupů zaměřených na veřejné instituce	N/A
	CIV-018	Počet zahájených případů strategické litigace	N/A
Výsledek 3: Posílené organizace prosazující demokracii, právní stát a lidská práva	**CIV-001**	Počet národních politik a zákonů vypracovaných nebo revidovaných za účasti občanské společnosti.	N/A
	CIV-002	Počet místních nařízení a vyhlášek vypracovaných nebo revidovaných za účasti občanské společnosti.	N/A
	CIV-035	Počet podpořených organizací občanské společnosti s posílenou organizační kapacitou.	N/A
Výstup 3.2 Podpora příznivého prostředí pro občanskou společnost	**CZE-003**	Počet komunikačních výstupů a /akcí podpořených organizací občanské společnosti, které prezentují data a analýzy	N/A
	CIV-015	Počet advokačních výstupů zaměřených na veřejnost	N/A
	CIV-016	Počet advokačních výstupů zaměřených na veřejné instituce	N/A
	CZE-004	Počet interních vzdělávacích a rozvojových iniciativ podpořených organizací zaměřených na prosazování demokratických principů.	N/A

2.7 Projekty obsahující bilaterální spolupráci

V případě, že žadatelská organizace předkládá projekt ve spolupráci s partnerskou organizací z některé z dárcovských zemí, naplňuje kromě tematického výsledku (1-3) také výsledek bilaterální **spolupráce**, kterým je **posílená spolupráce mezi organizacemi z Česka a organizacemi z Islandu, Lichtenštejnska a Norska.**

Dosažení cílů bilaterálních projektů budeme sledovat prostřednictvím **hodnoticího dotazníku**, který podpořená organizace vyplní na **konci projektu**, viz Příloha 1: Knihovna indikátorů. V případě, že je vaším primárním cílem jednorázová aktivita nebo iniciativa s jednou z dárcovských zemí, zvažte podání žádosti o grant v rámci **Výzvy na bilaterální granty**, která je průběžně otevřená. Více informací naleznete přímo v textu výzvy.

2.8 Cílové skupiny

Hlavní cílové skupiny programu:

- **Organizace občanské společnosti**
  - **které se věnují tématům programu**
  - **vedené Romkami a Romy**
  - **malé a regionální**
  - **sítě organizací** (platformy, asociace, koalice)

Koneční příjemci podpory:

- **Znevýhodněné skupiny** a skupiny **pracující v oblasti prosazování jejich práv**
  - **Romky a Romové**
  - **migrantky a migranti s** aktuálním důrazem na osoby přicházející v důsledku **invaze na Ukrajinu**
  - **LGBTQI+ lidé**
  - **ženy a dívky**
  - **skupiny ohrožené násilím a genderově podmíněným násilím**
  - **skupiny ze strukturálně znevýhodněných oblastí**
  - **osoby v tíživé situaci:** senioři, osoby ohrožené chudobou a klimatickou krizí, děti z ohrožených rodin a osoby se zdravotním postižením
  - **mladí lidé**
- **zaměstnanci*kyně, správní rady a dobrovolníci*ice**

Nepřímé cílové skupiny:

- **veřejná správa a politická reprezentace**
- **média a novinářská obec**
- **široká veřejnost:** občané*ky, komunity, vedoucí osobnosti komunit, soukromý sektor a zaměstnané osoby

2.9 Podporované aktivity

Ve volbě projektových aktivit nejste programem limitováni. Je důležité, abyste zvolili takové **aktivity**, které jsou **relevantní**, **realistické** a jejich **proveditelnost** je v silách vašich či vaší partnerské organizace.

Zde jsou příklady podporovaných aktivit v rámci EEA Civil Society Fund. Další možné aktivity naleznete v **Příručce v kapitole 2.6 Podporované aktivity**.

Advokační, watchdogové a legislativní aktivity

- advokační a lobbingové aktivity
- watchdogové aktivity a monitoring tvorby a implementace politik
- strategická litigace

Vzdělávání, mentoring a osvěta

- konzultace, mentoring a vzdělávání
- občanské vzdělávání a odborná školení
- vzdělávání zaměstnanců*kyň

Výzkum, analýzy a data

- průzkumy, studie, výzkumy a analýzy zjišťující současný stav
- analýzy potřeb a návrhy optimálních řešení
- sociální inovace a rozvoj sociálního podnikání

Participace veřejnosti a tvorba politik

- zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů a tvorby veřejných politik
- strategické plánování a plánovací procesy s veřejností
- nástroje a procesy pro účast znevýhodněných skupin na rozhodování

Komunikace, kampaně a PR

- PR aktivity a kampaně na podporu advokační práce a systémových změn
- kampaně za posílení občanské participace, na podporu lidských práv a proti diskriminaci
- aktivity posilující legitimitu a důvěryhodnost organizací občanské společnosti

Rozvoj a posilování vlastních kapacit

- strategické plánování, rozvoj leadershipu
- finanční udržitelnost a fundraising
- monitoring a evaluační procesy

Cílem těchto grantů **není financovat** samotné **sociální služby**, ale primárně advokační aktivity, zmocňování Romek a Romů a příchozích z Ukrajiny k participaci, monitoring porušování lidských práv a systémové změny na všech úrovních. Sociální služby mohou být podpořeny pouze za předpokladu, že **přímo souvisí s advokační činností a/nebo občanskou participací.**

2.10 Harmonogram projektu

Délka projektu v rámci systémových grantů je **36 měsíců**. V rámci tohoto období tedy naplánujte svoje projektové aktivity.

Na harmonogram projektu navazují konkrétní **milníky** jako ukazatele průběžného pokroku. Zatímco harmonogram poskytuje projektu časovou strukturu, milníky mu dávají věcný obsah. Jejich naplnění je zásadní pro dosažení cílů projektu, které budeme sledovat během monitoringu.

Ve formuláři žádosti o projektový grant uveďte **3–5 milníků**.

3. OPRÁVNĚNÉ ŽADATELSKÉ A PARTNERSKÉ ORGANIZACE

Všechny žadatelské a partnerské organizace musí respektovat společné hodnoty úcty k lidské důstojnosti, svobodě, demokracii, rovnosti, právnímu státu a dodržování lidských práv, včetně práv menšin a jednat v souladu se základními právy a povinnostmi ukotvenými v příslušných mezinárodních smlouvách a standardech.

3.1 Oprávněné žadatelské organizace

Žadatelská organizace je subjekt odpovědný za zahájení, přípravu a realizaci projektu. Oprávněnými žadatelskými organizacemi jsou organizace občanské společnosti **se sídlem v České republice**, které splňují k termínu uzávěrky výzvy podmínku **dvou let od data registrace** organizace, a které spadají pod následující definici:

> *Neziskové organizace s nekomerčním účelem, nezávislé na místní, regionální samosprávě a státní správě, veřejných subjektech, politických stranách a komerčních organizacích.*

Oprávněnými žadatelskými organizacemi o grant jsou organizace občanské společnosti, které jsou registrovány jako:

- **spolek**
- **zapsaný ústav**
- **obecně prospěšná společnost**
- **nadace a nadační fond**
- **zájmové sdružení právnických osob**
- **účelové zařízení registrované církve a náboženské společnosti.** Tyto organizace jsou oprávněné, pokud splňují výše uvedené zásady a pokud financované aktivity přímo ani nepřímo nepropagují náboženskou doktrínu, misii nebo proselytismus související s vírou konkrétního vyznání (nad rámec základního náboženského či kulturního zvyšování povědomí)

Náboženské instituce a **politické strany**, **sociální partneři**, **neformální skupiny** nebo **subjekty rozdělující zisk nejsou oprávněné žádat.**

Organizace, která získá systémový grant, již nemůže v rámci programu žádat o institucionální grant. Více o limitech naleznete v příručce v kapitole **3.2 Maximální výše podpory v rámci programu.**

Více o oprávněnosti žadatelské organizace naleznete v **Příručce v kapitole 4. Oprávněnost žadatelské a partnerské organizace projektu.**

3.2 Oprávněné partnerské organizace

Projekty můžete realizovat ve spolupráci s projektovými partnery, kteří musí být do projektu **aktivně zapojeni** a musí k jeho realizaci účinně přispívat. Oprávněnou partnerskou organizací je:

- jakýkoli **veřejný nebo soukromý subjekt**, komerční nebo nekomerční, stejně jako organizace občanské společnosti založené jako právnická osoba buď v dárcovských státech[6] nebo v přijímajících státech[7];
- jakákoli **mezinárodní mezivládní organizace**[8] nebo její orgán či agentura;
- **neformální, ad hoc a svépomocné organizace**, včetně místních „grassroots" iniciativ, které nejsou registrované právní entity (dále jen neformální skupiny). Neformální skupina **jedná** výhradně za účelem veřejného zájmu, je dobrovolná a nediskriminační povahy, nezávislá na lokální, regionální či státní veřejné správě, na politických stranách, náboženských institucích či komerčních organizacích. **Neformální skupina nemůže být finančním partnerem.** Členové neformálních skupin musí mít legální pobyt v jednom z dárcovských nebo přijímacích států a skupina musí být zastoupena osobou s legálním pobytem v České republice, která podepíše Prohlášení o partnerství jménem celé skupiny.

V rámci EEA Civil Society Fund vítáme projekty, které plánují spolupráci s partnerskými organizacemi z jednotlivých dárcovských zemí. Vzájemný kontakt a spolupráci napomáhají zprostředkovat kontaktní organizace v dárcovských zemích. Odkazy na ně najdete na webu programu v části Bilaterální spolupráce.

Typy partnerství

Partnerské organizace mohou být zapojeny v roli finančních či nefinančních partnerů. Podpořená organizace se zároveň může stát partnerskou organizací v libovolném počtu projektů, a to i v rámci jednoho grantového kola. **V případě finančního partnerství mohou být zapojeny maximálně 3 partnerské organizace** za předpokladu dodržení maximální možné grantové podpory v programu. Celková výše podpory pro jednu organizaci v rámci celého programu nesmí přesáhnout **150 000 eur**, a to bez ohledu na to, zda vystupuje jako podpořená organizace, nebo jako finanční partner. Výjimkou jsou systémové granty, kde je limit navýšen na **200 000 eur**. Do těchto limitů se nezapočítává podpora získaná z Fondu bilaterální spolupráce a z malých akčních grantů. Počet nefinančních partnerství v podpořených projektech **není omezen**.

U projektů realizovaných s partnery se předpokládá, že žadatelská organizace bude příjemcem většinového podílu grantu.

1. **Finanční partnerství**: Partnerská organizace přijímá prostřednictvím podpořené organizace část grantu na realizaci věcných projektových aktivit, a to na základě uzavřené Smlouvy o partnerství.
2. **Nefinanční partnerství**: Partnerská organizace se podílí na realizaci věcných aktivit projektu, např. formou konzultací, odborné garance apod., ale není jí poskytován žádný finanční příspěvek za účast na realizaci projektu.

Délka registrace partnerské organizace není omezena. Více o podmínkách partnerství naleznete v **Příručce v kapitole 4.2.1 Podmínky partnerství.**

[6] Island, Lichtenštejnsko a Norsko.
[7] Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Chorvatsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko a Slovinsko.
[8] Mezinárodní mezivládní organizace jsou organizace s mezinárodním členstvím, působností nebo přítomností (mezivládní organizace zřízené na základě mezinárodní smlouvy nebo mezinárodní nevládní organizace, jako je například Mezinárodní výbor Červeného kříže či Lékaři bez hranic), které působí nebo jsou registrovány v České republice, dárcovských státech nebo přijímacích státech.

4. FINANCOVÁNÍ GRANTU

Podrobná pravidla o financování a způsobilosti nákladů jsou popsána v **Příručce v kapitole 10. Finanční řízení projektu.**

4.1 Spolufinancování

Projekt je financovaný 100 % z grantu, nevyžaduje se spolufinancování.

4.2 Způsobilé náklady

V této výzvě jsou k dispozici následující metody zjednodušeného vykazování nákladů:

- **Pevná částka (lump sum):** Při vykazování metodou pevné částky nebudete dokládat žádné finanční doklady, ale doložíte, že jste dosáhli vámi stanovených milníků.
- **Paušální sazba (flat rate):** U vykazování nákladů metodou paušální sazby organizace vykazuje pouze přímé náklady. Z jejich celkové výše se pak automaticky vypočítají nepřímé náklady ve výši **7 %**, které již organizace nijak nedokládá.

Konkrétní podmínky pro využívání paušálních sazeb a pevných částek budou stanoveny v grantové smlouvě. **Jednotkové náklady a ostatní typy paušálních sazeb nejsou v této výzvě k dispozici.**

Náklady jsou způsobilé, pokud **vzniknou během období mezi prvním a posledním dnem realizace projektu.** Konečné datum způsobilosti závisí na datu zahájení projektu: buď 31. prosince 2029 u projektů zahájených v lednu 2027, nebo 31. března 2030 u projektů zahájených v dubnu 2027.

Žadatelská organizace předloží návrh rozpočtu projektu v systému eGrant. Vezměte prosím na vědomí, že zahrnutí rozpočtové položky do rozpočtu projektu se nepovažuje za potvrzení způsobilosti dané rozpočtové položky. Detailní informace o způsobilých nákladech naleznete v **Příručce pro žadatelské a podpořené organizace v kapitole 10.3 Způsobilost nákladů**.

4.3 Vyplacení grantu

Grant bude vyplácen **v eurech** ve splátkách definovaných v grantové smlouvě. Platební model je následující:

	Zálohová platba (do 10 pracovních dnů od data podpisu grantové smlouvy, pokud v grantové smlouvě není stanoveno pozdější datum zahájení projektu)	**Průběžné platby** (do 10 pracovních dnů od data schválení průběžných zpráv)	**Závěrečná platba** (do 10 pracovních dnů od data schválení obsahové a finanční závěrečné zprávy)
Délka projektu			
36 měsíců	**až 40 %**	**až 50 %** (25 % za každou ze **dvou** průběžných zpráv)	**zbývající částka**

Zálohová platba slouží k předfinancování počátečních nákladů projektu. Všechny průběžné a závěrečné platby jsou podmíněny schválením **průběžných/závěrečných obsahových a finančních zpráv**, která se odevzdává každých 12 měsíců realizace projektu.

5. PROCES HODNOCENÍ A VÝBĚRU PROJEKTU

Hodnocení projektových žádostí reflektuje principy programu: je transparentní a netoleruje žádné projevy korupce.

V průběhu kontroly administrativních kritérií a kritérií oprávněnosti i následném obsahovém hodnocení žádosti nesmí vzniknout střet zájmů hodnotitele*ky a žadatelské organizace o grant. Všichni hodnotitelé*ky a členové*ky Hodnoticí komise jsou vázáni **Etickým kodexem a Prohlášením o nestrannosti a mlčenlivosti**, ve kterém deklarují objektivitu svého hodnocení a vylučují střet zájmů.

5.1 Kontrola administrativních kritérií, kritérií oprávněnosti a eliminačních kritérií

Kontrola administrativních kritérií, kritérií oprávněnosti a eliminačních kritérií je prvním a klíčovým krokem v procesu hodnocení grantových žádostí.

Jsou to **objektivně ověřitelné požadavky**, které musí žádost splnit, aby vůbec mohla postoupit k odbornému obsahovému hodnocení. Ověřování těchto kritérií probíhá na základě jasně určitelných faktů a nezahrnuje posuzování věcného obsahu či kvality samotného projektu. Seznam těchto požadavků naleznete v kapitole 7. Kontrolní list.

Kontrolu těchto kritérií zahájí konsorcium Nadace OSF a VDV následující pracovní den po uzávěrce výzvy a ukončí nejpozději do **10 pracovních dnů** od uzávěrky.

Konsorcium informuje žadatelskou organizaci o výsledku administrativních kritérií, kritérií oprávněnosti a eliminačních kritérií (tj. zda žádost postoupila do fáze odborného hodnocení či byla vyřazena z dalšího hodnocení s uvedením důvodu vyřazení) nejpozději do **20 pracovních dnů** od uzavření výzvy.

Pokud konsorcium vyřadí žádost z dalšího hodnocení z důvodů nesplnění administrativních kritérií, má žadatelská organizace možnost se písemně **odvolat** a požádat o přehodnocení rozhodnutí, a to do **5 pracovních dnů** od vyrozumění o výsledku kontroly. Odvolání pak přezkoumává nezávislá **Komise pro řešení podnětů**. O výsledku odvolání je organizace informována e-mailem do **5 pracovních dnů** od data doručení odvolání.

Administrativní kritéria

Žádost může obsahovat **maximálně dvě textová pole, která nejsou vyplněna logickým textem**. V takovém případě bude organizace vyzvána k nápravě. **Logický text** v grantové žádosti znamená souvislé textové vyjádření (v celých větách), které přímo a srozumitelně odpovídá na zadanou otázku. Při vyšším počtu takto nevyplněných polí bude žádost z procesu hodnocení vyřazena.

V případě zapojení partnerské organizace musí být přiloženo **Prohlášení o partnerství**.

Na doplnění těchto administrativních kritérií bude mít žadatelská organizace 3 pracovní dny (3x24 hodin) od vyzvání.

Správnost dalších administrativních kritérií automaticky kontroluje systém eGrant, který neumožní odeslání žádosti s chybnými hodnotami:

- Výše požadovaného grantu je v rozmezí 100 000–200 000 eur.
- Délka realizace projektu je 36 měsíců.
- Na rozvoj vlastních kapacit je alokováno 5–10 % z požadovaného grantu (platí pro výsledky 1 a 2).

Eliminační kritéria a kritéria oprávněnosti

Žádost je automaticky vyřazena, pokud nesplní kterékoli z eliminačních kritérií, mezi která patří **vyplnění v jiném než českém jazyce, podání mimo online databázi eGrant a nedodržení termínu uzávěrky. A dále, pokud nesplňuje kritéria oprávněnosti žadatelské či partnerské organizace.**

Žadatelská organizace může předložit v této výzvě pouze **jednu žádost**. V případě, že odevzdá prostřednictvím eGrantu více než jednu grantovou žádost, bude k hodnocení **přijata pouze první doručená žádost v pořadí.** Ostatní žádosti konsorcium Nadace OSF a VDV automaticky **vyloučí z dalšího posuzování.**

Informace k naplnění kritérií oprávněnosti a eliminačních kritérií **nelze po uzávěrce výzvy doplňovat**. Nesplnění kteréhokoliv z nich má za následek bezodkladné a automatické vyřazení žádosti z výběrového řízení.

5.2 Obsahové hodnocení

Žádosti, které splňují administrativní kritéria, eliminační kritéria a kritéria oprávněnosti, ohodnotí nejméně **dvě nezávislé odborné osoby (hodnotitelé a hodnotitelky)**, které vypracují bodové a slovní hodnocení. Výsledné bodové hodnocení je aritmetickým průměrem obou dvou hodnocení.

Pokud se hodnocení jednotlivých hodnotitelů*ek liší **o více než 30 %** z bodového hodnocení, předá konsorcium Nadace OSF a VDV projekt k hodnocení třetí osobě. Bodový zisk projektu je v takovém případě vypočítán jako **aritmetický průměr dvou hodnocení, jejichž bodové zisky jsou si blíže**. Hodnocení třetí osobou se neprovádí v případech, kdy by ani maximální možný bodový zisk neumožnil projektu dosáhnout minimální bodové hranice nezbytné pro doporučení k podpoře.

Hodnoticí kritéria a bodové zvýhodnění

Hodnoticí kritéria tvoří rámec pro bodové hodnocení kvality projektu. Hodnotitelé*ky posuzují zejména **soulad se zaměřením výzvy** (relevance), **logickou provázanost aktivit** (koherence), **reálnost realizace a přiměřenost rozpočtu.**

Žádost může v základním hodnocení získat **maximálně 100 bodů**. Výjimku tvoří bodově zvýhodněné projekty, které mohou dosáhnout **až 115 bodů**. Hodnotitelé*ky doporučí žádost k dalšímu hodnocení, pokud získá **minimálně 70 bodů ze 100** (bez započítání bodového zvýhodnění).

	Hodnoticí kritéria	Celkem bodů
1	**Zaměření projektu**	**10**
1.1	Obsah projektu odpovídá cílům výzvy a zaměření zvoleného výsledku.	10
2	**Popis projektu**	**50**
2.1	Výchozí situace (řešený problém a jeho příčiny) je konkrétně popsána. Cíle projektu odpovídají identifikovanému problému/problémům a vedou k systémové změně; jsou SMART (konkrétní – měřitelné – dosažitelné – realistické – projektem časově ohraničené).	20
2.2	Aktivity jsou dostatečně popsány, povedou k naplnění naplánovaných milníků a zvolených výstupů v potřebné kvalitě; jejich volba odpovídá cílům projektu a zvolenému výsledku. Zvolený indikátor či indikátory budou naplněny plánovanými aktivitami a jsou realistické. Časový harmonogram je realisticky nastaven. Případné zapojení partnerských či spolupracujících organizací je smysluplné. Žadatelská organizace identifikovala relevantní rizika potenciálně ohrožující realizaci projektu; má promyšlena opatření, která by pro eliminaci rizik, či jejich zmírnění, použila.	20
2.3	Cílová skupina/skupiny jsou jasně definovány a dostatečně charakterizovány; jejich výběr odpovídá zaměření projektu i naplánovaným aktivitám. Způsob a míra zapojení jsou zvoleny realisticky, způsob oslovení je adekvátní.	10
3	**Rozpočet projektu**	**20**
3.1.	(Výsledky 1 a 2) Rozpočet je přehledný, srozumitelný, přiměřený a navazuje na aktivity; je hospodárný, účelný a efektivní, náklady jsou oprávněné. Navržený způsob čerpání části grantu určené na rozvoj organizace je efektivní a směřuje k udržitelnosti žadatelské či partnerské organizace. (Výsledek 3) Rozpočet je přehledný, srozumitelný, přiměřený a má návaznost na aktivity; je hospodárný, účelný a efektivní, náklady jsou oprávněné.	20
4	**Zkušenosti žadatelské a partnerské organizace a jeho kapacita**	**15**
4.1	Žadatelská organizace má potřebné zkušenosti s řízením projektů (s ohledem na velikost a charakter projektu).	5
4.2	Složení a velikost realizačního týmu projektu odpovídají cílům a aktivitám projektu; plánované role v týmu odpovídají potřebám projektu odborností, kompetencemi a zkušenostmi. Žadatelská a/nebo partnerská organizace má zkušenosti s realizací aktivit v cílové komunitě/ lokalitě; má již navázány kontakty na cílovou skupinu.	10
5	**Udržitelnost projektu**	**5**
5.1	Udržitelnost projektu je správně identifikována a zdůvodněna, navrhované činnosti směřují k udržitelnosti výsledků projektu.	5

	Celkem bodů	**100**
6	**Bodové zvýhodnění**	**15**
	Bodové zvýhodnění za naplnění priorit programu Pokud žádost splňuje více kritérií 6.1–6.4 současně, je celková výše bodového zvýhodnění zastropována na maximálně 10 bodů.	
6.1	Romské, proromské[9] organizace a projekty zaměřené na zmocňování Romek a Romů.	5
6.2	Projekty zaměřené na řešení důsledků invaze na Ukrajinu nebo zahrnující podporu a integraci příchozích z Ukrajiny.	5
6.3	Projekty zaměřené na potírání genderově podmíněného násilí.	5
6.4	Projekty realizované organizacemi registrovanými ve strukturálně znevýhodněných regionech (Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský kraj).	5
	Bodové zvýhodnění za bilaterální spolupráci V případě více partnerských organizací v rámci jednoho projektu se zvýhodnění uplatní pouze jednou.	
6.5	Projekty s účastí partnerských organizací z dárcovských zemí (Island, Lichtenštejnsko nebo Norsko).	5
	Maximální počet bodů celkově	**115**

V rámci EEA Civil Society Fund budou při hodnocení žádostí **bodově zvýhodněny** (získají body navíc) projekty, které naplňují **priority programu a také projekty realizované organizacemi se sídlem ve strukturálně znevýhodněných regionech či projekty s účastí partnerských organizací z dárcovských zemí.**

[9] Definici romských a proromských organizací naleznete v Příručce v sekci **Definice pojmů**.

5.3 Rozhodnutí o podpoře

Zcela zásadní roli v hodnotícím procesu sehrává **Hodnoticí komise**. Její složení reflektuje odborné zaměření a tematické oblasti programu; členové a členky jsou nominováni konsorciem Nadace OSF/VDV a vybráni tak, aby byl zajištěn **expertní pohled na všechny programové oblasti.** Hodnoticí komise žádosti posuzuje z odborného hlediska, v kontextu programu a celospolečenské situace.

Bodové hodnocení od nezávislých externích hodnotitelů*ek slouží komisi jako rámcové vodítko pro stanovení pořadí žádostí. Komise má povinnost projednávat projekty na základě jejich pořadí, je však v její kompetenci **identifikovat případné nesrovnalosti v hodnocení a korigovat je.** Hodnoticí komise má právo přehodnotit stanovisko hodnotitelů*ek v případech, kdy **bodový zisk neodpovídá reálné kvalitě či relevanci projektu**, nebo pokud je projekt v pořadí níže vyhodnocen jako kvalitnější z hlediska naplňování cílů programu.

Hodnoticí komise posuzuje **nezávislost žadatelské organizace**, naplňování cílů programu, společných hodnot úcty k lidské důstojnosti, svobodě, demokracii, rovnosti, právnímu státu a dodržování lidských práv, včetně práv menšin a prospěšnost jednání a realizovaných aktivit organizace pro český občanský sektor. V případě zjištěného nesouladu může komise projekt zamítnout.

Hodnoticí komise pozve všechny žadatelské organizace z užšího výběru k **osobnímu pohovoru**, aby blíže pohovořili o své motivaci a připravenosti k realizaci projektu. Pohovor může komisi pomoci při sestavování konečného seznamu úspěšných žadatelských organizací.

Výstupem z jednání Hodnoticí komise je **pořadník žádostí o grant**, ve kterém doporučuje **projekty k podpoře, projekty k podpoře se změnami, projekty na rezervní seznam, či projekty k zamítnutí**. Komise může při hodnocení zvýhodnit projekty věnující se specifickým prioritám programu.

Výkonná rada programu následně potvrzuje finální seznam navržených projektů k podpoře spolu s rezervním seznamem projektů. V odůvodněných případech může změnit rozhodnutí Hodnoticí komise, v takovém případě však musí zaslat zdůvodnění žadateli i Kanceláři finanční mechanismů (FMO).

Seznam navržených projektů k podpoře finálně schvaluje **Správní rada** Nadace OSF nebo Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové. Žadatelská organizace se **nemůže** proti konečnému rozhodnutí Správní rady o projektu odvolat.

5.4 Informace o výsledcích hodnocení

Konečný seznam výsledků hodnocení přijatých žádostí je veřejně dostupný a bude zveřejněn na webových stránkách programu. Žadatelskou organizaci informuje konsorcium Nadace OSF a VDV o výsledcích hodnocení do **10 pracovních dnů** od konečného rozhodnutí, nejpozději však do **20 týdnů od uzávěrky výzvy**.

6. PODÁNÍ ŽÁDOSTI O GRANT

Hodnoceny budou pouze žádosti o grant **odevzdané se všemi povinnými přílohami v elektronické podobě prostřednictvím online databáze eGrant do data a času uzávěrky této grantové výzvy.**

PROJEKT MUSÍ BÝT FORMULOVÁN STRUČNĚ, JASNĚ A VÝSTIŽNĚ.

Žadatelská organizace by měla důkladně promyslet **logickou linii projektu** (tedy posloupnost potřeb, cílů, výstupů a aktivit), přehledně prezentovat **výchozí situaci či závěry analýz**, které byly provedeny v rámci přípravy projektu, definovat a kvantifikovat **cílové skupiny projektu** a popsat **způsob realizace projektu** včetně **harmonogramu**, podrobného **rozpočtu**, **organizačního zajištění** a jeho **udržitelnosti**.

Žádost a její přílohy musí žadatelská organizace zpracovat v **českém jazyce**, (vyjma názvu projektu a Prohlášení o partnerství v případě zahraniční partnerské organizace).

Žádost a přílohy lze v online databázi eGrant připravovat postupně, doporučujeme ji předložit ještě před konečným termínem uzávěrky. Odkládání předložení žádosti na poslední chvíli může způsobit potíže z důvodů přetížení systému. Podání žádosti v náhradním termínu nebude možné.

Žadatelská organizace může předložit v této výzvě pouze jednu žádost. V případě, že žadatelská organizace odevzdá prostřednictvím eGrantu více než jednu grantovou žádost, bude k hodnocení přijata pouze první doručená žádost v pořadí. Ostatní žádosti konsorcium Nadace OSF a VDV automaticky vyloučí z dalšího posuzování.

Podrobný postup vyplnění žádosti v online databázi eGrant je uveden v Příručce v kapitole **6. Podání žádosti v online databázi eGrant**.

7. KONTROLNÍ LIST

Kompletní **projektová žádost** se podává výhradně prostřednictvím **online databáze eGrant** vyplněním příslušného formuláře. V případě partnerství je součástí této žádosti také **Prohlášení o partnerství** (v české nebo anglické verzi, podle typu partnerské organizace.) Šablonu Prohlášení naleznete na webu programu, nebo si ji můžete stáhnout přímo z online databáze eGrant v sekci **7. Přílohy**. Před samotným odesláním žádosti využijte tento kontrolní checklist k ověření, zda žádost splňuje klíčová kritéria.

Následující tabulka obsahuje **kritéria oprávněnosti a eliminační kritéria**, která mají vylučující charakter a jsou posuzována na principu **ANO/NE**. Pokud na kterékoliv z níže uvedených polí odpovíte NE, vaše žádost **nesplňuje** základní podmínky programu a bude automaticky vyřazena z dalšího procesu hodnocení bez ohledu na její obsahovou kvalitu.

Kritéria oprávněnosti	Žadatelská organizace je registrovaná na území ČR déle než 2 roky.	
	Žadatelská organizace má oprávněnou právní formu.	
	Žadatelská i partnerská organizace a jejich činnosti jsou v souladu se společnými hodnotami úcty k lidské důstojnosti, svobodě, demokracii, rovnosti, právnímu státu a dodržování lidských práv, včetně práv menšin.	
Eliminační kritéria	Žádost je vyplněná v českém jazyce.	
	Žádost je odeslaná v online databázi eGrant do 15. září 2026 do 13:00.	

Následující body představují **administrativní kritéria.** Tato kritéria jsou posuzována v rámci formální kontroly a je u nich přípustné dodatečné doplnění na vyzvání programovým týmem. V případě, že tyto nedostatky nebudou odstraněny ve stanovené lhůtě, bude žádost vyřazena z procesu hodnocení.

Administrativní kritéria	K žádosti je přiloženo **Prohlášení o partnerství** (v případě spolupráce s partnerskou organizací).	
	Žádost může obsahovat **maximálně 2 textová pole**, která nejsou vyplněna logickým textem; při vyšším počtu bude žádost vyřazena.	
	Výše požadovaného grantu je v rozmezí 100 000–200 000 eur.	
	Délka realizace projektu je 36 měsíců.	
	Na rozvoj vlastních kapacit je alokováno 5–10 % z požadovaného grantu (platí pro výsledky 1 a 2).	

Doporučujeme věnovat pozornost následujícím bodům:

Ve veřejném rejstříku má žadatelská organizace aktualizovány všechny povinné údaje.	
Organizace podílející se na projektu jsou v souladu s Politikou ochrany dětí a zvláště zranitelných dospělých[10].	
Žadatelská organizace splňuje definici nezávislosti.	
Kontaktní údaje jsou správně vyplněny.	
Použili jste správný kurz eur pro tvorbu rozpočtu.	
Plánované náklady splňují kritéria způsobilosti.	

[10] Dostupná na https://osf.cz/zasady/.

8. DOTAZY A KONTAKTY

Podrobné informace pro žadatelské organizace k podmínkám, vyplnění a odevzdání žádosti o grant jsou uvedeny v **Příručce pro žadatelské a podpořené organizace**. Před vyplněním žádosti doporučujeme přečíst **Nejčastější otázky (FAQ)** na webu programu. Zde jsou také zveřejňovány veškeré aktuální informace o programu.

8.1 Konzultace

Konzultace pro zpracování žádostí bude poskytovat e-mailem nebo telefonicky programový tým po celou dobu trvání výzvy. Dotazy lze zasílat e-mailem nejpozději do pěti pracovních dnů před uplynutím lhůty pro podání žádosti (15. září 2026). **Do předmětu emailu uveďte „Konzultace k Výzvě č. 2".** Telefonické konzultace poskytujeme od pondělí do čtvrtka, nejpozději však do tří pracovních dnů před uzávěrkou výzvy.

Informační webináře a otevřené konzultace

Pro žadatelské organizace pořádáme informační webináře a online konzultace, kde se dozvíte podrobné informace ke grantové výzvě.

Termíny budou zveřejněny a průběžně aktualizovány na webu.

8.2 Podpora žadatelských organizací

Vedoucí konsorcia

Nadace OSF

Tel.: 778 976 644

E-mail: civilsocietyfund@osf.cz

www.osf.cz

Programová manažerka: Diana Soták Gregorová

Programové koordinátorky: Lucie Rott Beneschová, Rosa-Marie Pokorná, Markéta Ševčík

Partner konsorcia

Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové

Tel.: 605 754 826

Email: civilsocietyfund@vdv.cz

www.vdv.cz

Programová manažerka: Alžběta Čechráková

Programoví koordinátoři: Markéta Boučková, Jiří Marek

Technická podpora: Petr Svatoš,
technickapomoc@osf.cz

Komise k řešení podnětů: podnety@osf.cz

8.3 Přehled důležitých odkazů

Program Civil Society Fund: www.civilsocietyfund.cz
Fondy EHP a Norska: https://eeagrants.org/
Nadace OSF: https://osf.cz/
Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové: https://www.vdv.cz/
Online databáze eGrant: https://egrant.nadaceosf.cz/

Tabulka č. 1: Výsledky a výstupy

	Výsledek 1: Posílené demokratické hodnoty a právní stát			**Výsledek 2: Posílená lidská práva**			**Výsledek 3: Posílené organizace prosazující demokracii, právní stát a lidská práva**		**Bilaterální výsledek**
	Výstup 1.1: Participace organizací v demokratických procesech	Výstup 1.2: Občanská angažovanost	Výstup 1.3: Informační integrita a mediální gramotnost	Výstup 2.1: Lidská práva, sociální spravedlnost a boj proti diskriminaci	Výstup 2.2: Genderová rovnost, sexuální a reprodukční zdraví a práva LGBTIQ+ lidí	Výstup 2.3: Klimatická opatření, ochrana životního prostředí a spravedlivé zelené transformace	Výstup 3.1: Institucionální rozvoj	Výstup 3.2: Příznivé prostředí pro občanskou společnost	
Systémové granty	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✗	✔	✔

PŘÍLOHA VÝZVY

Co je systémová změna

- Jedná se o proces, kdy přemýšlíte, jaké kroky povedou ke změně systému. Návrhy na změnu se opírají o jasně podložené argumenty a fakta a zaměřují se na příčiny problému, nikoli na jeho příznaky.
- Příčiny je možné hledat jak ve špatně nastavených zákonech, tak v nedostatku lidí či financí nebo zavedené praxi.
- Proměna systému může být na úrovni celého státu nebo pouze jedné obce.

Co je a není systémovou změnou (v příkladech):

Co NENÍ systémovou změnou	Co JE systémovou změnou
V jedné části obce jsou rozmístěny popelnice na bioodpad. Obec tím pilotuje jejich možné použití.	Obec schválí novou odpadovou vyhlášku a umožní všem svým obyvatelům přístup k popelnicím na bioodpad.

Komentář: V tomto případě systém tvoří obec. Samotné testování, pilotování může být předchůdcem systémové změny (ta má být cílem), ale nejedná se o systémovou změnu jako takovou.

Co NENÍ systémovou změnou	Co JE systémovou změnou
Aktivní lidé a ekologická organizace bojují proti výstavbě spalovny v blízkosti svého města a jsou úspěšní.	Aktivní lidé a ekologická organizace přesvědčí vládu a ta zakáže, aby se z veřejných peněz mohla financovat výstavba spaloven.

Komentář: Úspěch v jednom městě ještě neznamená, že se výstavba spalovny neposune k městu jinému a nebude nadále znečišťovat ten stejný region. Trvalé a dlouhodobé řešení přichází tehdy, když dojde ke změně pravidel financování pro výstavbu spaloven nebo jinému opatření. I když zapojení občanů představuje smysluplnou součást projektu, dosažení systémové změny musí zahrnovat dialog s příslušnými aktéry daného prostředí (na místní či národní úrovni).

Co NENÍ systémovou změnou	Co JE systémovou změnou
Nezisková organizace vytvoří novou službu pro spolupráci se školou, aby v ní mohli studovat i žáci s postižením, které škola sama nemá možnost podpořit.	Koalice rodičů, škol a odborníků přesvědčí parlament, aby schválil zákon, díky němuž mají žáci s postižením zaručenou dostatečnou podporu v běžných školách.

Komentář: Vytvoření nové služby, která čerpá z existujících zdrojů financí (např. od města, kraje, soukromých nadací), neřeší dlouhodobý problém podfinancovaného vzdělávání žáků s postižením. Až změna financování a nárok těchto žáků ukotvený v zákoně je systémovou změnou. Tato změna ale bude narážet na další proměnné jako je přístup rodičů dětí bez postižení, učitelů a v tomto případě i veřejnosti, jejichž překonání je třeba k tomu, aby se mohli žáci s postižením úspěšně vzdělávat v běžných školách.

Výše uvedené příklady uvádíme z následující publikace, kterou také vřele doporučujeme jako zdroj inspirace a užitečných tipů při psaní projektů: Rukověť zdánlivě bezmocných (Štěpán Drahokoupil, Petr Machálek, Milan Štefanec / Nadace OSF 2020):
https://osf.cz/wp-content/uploads/2020/09/5871_OSF_advokacni_prace-prirucka-druhe-vydani_WEB.pdf